

Előfizetési ár:

Egész évre 8 frt = 16 kor.
Fél évre 4 frt = 8 kor.
Negyedévre 2 frt = 4 kor.

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre 6 frt = 12 kor.
Fél évre 3 frt = 6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főbiztosdében. Köszl János, Hochrein J. és fiai üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum-könyvnyomda), hol mindenkor a legjutányosabb árak szabatosnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr = 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum-könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Városi közgyűlés.

A hétfői városi közgyűlésnek legfontosabb tárgya a jövő évi költségvetés volt, melynek tárgyalásából és a költségvetés adataiból mindenki azon meggyőződést meríthette, hogy míg egyrészt a bizottsági tagok a kellő és szükséges ellenőrzést gyakorolják, másrészt a város tanácsa a legmesszebb menő körültekintéssel vezeti a város pénzügyeit és minden törekvését arra irányítja, hogy a fölmerülő hiányok pótolva, a lépten nyomon mutatkozó új szükségletek a lehetőség határai között kielégíthetők, a mi — ha igazságosak akarunk lenni — be kell valanunk, sikerül is a tanácsnak és ez az érdem annál nagyobb, mert bizony városunk nem gazdag, a lakosság meg lehetős kedvezőtlen viszonyok között él. Még fokozza ezen körülményt azon tény, hogy a város folyton szaporodó szükségletei a pótlódó emelése nélkül fedeztetnek és mi meg vagyunk győződve, hogy ezen helyesnek bizonyult gazdálkodási rendszer nemcsak hogy a jövőben is fenntartatik, hanem hogy épen a folyton növekvő szükségletekre való tekintetből — új és új jövedelmi források fognak kerestetni és találni, a mely célra közreműködni a város minden jó polgárának legtöbb köteles-

sege. A költségvetésre vonatkozó érdekesebb természetű felszólalások közül megemlítenédnek tartjuk, Kiss Józsefet, a ki a drágasági pótlékot a városi tisztviselők közül csak azoknak akarja megadni, kiknek fizetése az 1000 frtot el nem éri. A dolog szavazásra került és a többség a drágasági pótlékot minden egyes tisztviselőnek megszavazta, ami nagyon természetes is. Az lett volna szép, ha ezen tétel szavazás nélkül egyhangulag fogadtatott volna el. A város tisztviselői nincsenek valami fényesen dotálva, a munka pedig, melyet végeznek, aránytalanul sok. Ha igaz az, hogy „munka után édes a nyugalom”, igaz az is, hogy szebb ha elismerés édesíti meg a város javán munkáló tisztviselők napjait, mint ha méltánytalansággal keserítjük meg őket.

Csak helyesebb a közgyűlés azon határozata, hogy jövőre a nyomdai és irodai szükségletek árlejtés útján adatnak ki. Eddig azon eljárás követetett, hogy a város e szállításokat arányosan felosztotta, mit szintén alig lehet helyteleníteni. A felszólaló városatyja kilátásba helyezte és tételnél 25 százaléknyi megtakarítást. Hát az bizony nagyon szép összeg; érdemes lesz érte pályázatot hirdetni. Akkor legalább nem kell ingyen közölni a pályázatot.

Nagy érdekltséget keltett a tanítók kérdése, így a polgári iskolai tanítók és tanítónők fizetés-ügye, mely kieligítéleg rendeztetett, továbbá a külvárosi tanítók lapunkban is méltatott kérvénye az iránt, hogy fizetésük a belvárosi tanítókéval egyenlősítessék. A közgyűlés ez uttal a jogos kérelmet — fedezet hiányában mellőzte és csak a legkisebb fizetésű tanítóknak szavazott meg csekély pótlékot. A jövő évben azonban hiszszük, hogy e kérelem teljesíteni fog és annak teljesíthetésére ideje korán gondoskodnak megfelelő fedezetről mi most a költségvetésbe beilleszthető nem volt. E kérdéssel kapcsolatban szükségesnek tartjuk az összes tanítói fizetések rendezését. Egy város, mely, mint Pécs városa, 60000 firtól többet költ évenként az iskolaügyre, nem engedheti meg, hogy tanterületének tagjai panaszaikkal házalni járjanak, egyttal azonban legfőbb ideje arról gonaoskodni, hogy a tanügyi költségvetés mai óriási keretében minden jogos igény kielégíthető legyen.

A játszóterekről.

(Az orsz. közegészségi egyesület előterjesztése.)
Tekintetes Tanács!

Pécs sz. k. városa az utolsó tízevekben rohamos fejlődés és virágzásnak indult; számos díszes köz- és magánépülete

A PÉCS TÁRCÁJA.

Még egy lovagregre.

A „Pécs” eredeti tárcája.

Az öreg Omode grófnak, a mint azt önök is igen jól tudják, óriási hitbizománya volt fenn a Kárpátok közt, akkortáiban, mikor az Árpádház már végét járta, s az üresedni készülő királyi székre már mindenfelől érkeztek a pályázati kérvények. Egy csomó olasz, német meg cseh herceg konkurált a koronáért.

Az a kor is a mi példánk után indult, s az egykoru vezéreinknek bárhogy tiltakoztak is, bizony a protekció volt a társadalmi élet fő rugója.

A hercegek is tudták ezt (a miből világosan kitetszik, hogy a középkori hercegek nem voltak olyan gyámoltalanok, mint azt kávéházi asztaltársam, Pronicsék úr állítja) és a magyar főurakkal egyszerre nagy barátságot kötöttek.

Legnagyobb keletje volt Omodénak, a mit én épen nem esodálok, akárhogy csóválja is a fejét Pronicsék úr Omode három vármegyének virilitásja után, külön katonaságot is tartott, per tu volt az ország összes püspökeivel és tarokkozni

nem kisebb urak jártak hozzá, mint Csak Máté, Lacfi Apor István meg az öreg Ujlaky.

Hiszen édes Istenem ha ezt az embert valaki meghódítja a maga pártjára, annak a király választó campagne költségei fele annyi főfajást okoznak, mint a többinek. Omode egy szavára három vármegye nemessége, tizenkét püspök és három partner áll ehhez vagy ahhoz a párthoz.

Otto bajor herceg volt az a szerencsés, a ki Omodét megtudta nyerni. Az utolsó Árpád még élt, személyesen kissé bajos lett volna Magyarországon vendégszerpelni; elküldte hát maga helyett a sógorának a titkáraját. Adott neki két zacskó aranyat, két csatlóst és egy ajánló levelet. Azt hitte, ennyivel is megtudja hódítani Magyarországot a titkár ur; hiszen okos fiu volt az, többet tudott, mint a regensburgi káptalan összevéve.

A titkár ur még otthon megcsinálta a plánumait. Vett egy magyar grammatikát, abból betanulta a „szeretek” igének összes alakjait. A herceg a fejét csóválta erre a bolond methodusra, a titkár meg ravaszul mosolygott. Tudta ő, hogyha az asszonynéppel jó barátságban él, meg van már hódítva az az ország.

Gondolt volna-e ön ilyesmire, Pronicsék úr? Nem; ön csak a habos kávéra gondol, meg a Stefánia-kilíre.

Mikor a titkár a jövő multhoz ért, és épen olyan hévvel, mint a milyen bajoros accentussal kiabálta, hogy „szereztendettelek” (oh, hogy a nyelve nem tört ki szegénynek!), akkor elérkezettnek látta az időt a készülődéshez.

Beesomagolt. Volt egy szál hervadt buzavirágja, azt odatette a szive fölé, egy rózsaszínű levélke mellé; egy kis kofferbe belehántyt két sujtásos öltözetet, három kucsmát, öt zsebkendőt és egy skatulya porzót. Hogy ezt az utóbbit miért, azon maig is török a fejüket a bajor historikusok.

Aztán elindult. Mikor a batárhoz érték, vissza küldte a két csatlóst meg az ajánló levelet. Megél ő azok nélkül is. Hanem a két zacskó aranyat, azt magánál tartotta.

Jó három napig utazott, míg egyszer estére kelve meglátta egy szikla tetején Omode várát. Ezen a három napon pedig megfordult öt-hat nemesi kúrián. Előmutatott mindenhol egy ménkü nagy írást, a minek minden csücskén ökölnyi piros pecsét terpeszkedett. Erre a pergamentre a regensburgi nemes eszmadia-céh egy statútuma volt írva, melyben meghagyatik a vitézlő eszmadia mestereknek, hogy a céhre kivetelt adót kéményenkint 10 denárral számítva ne terheltesenek a céhmesternél lefizetni. Hanem hát

tanuságot tesz lakosságának haladásáról, szellemi anyag tekintetben egyaránt. Ha azonban méltán büszké lehetünk arra, hogy Pécs a legszebb és legintelligensebb vidéki városok közé sorolható: el nem mulaszthatjuk árnyékoldalaira is rámutatni, kivált egészségügyi tekintetben, s nem mulaszthatjuk el ama kötelességünket, hogy rámutassunk az egészségügyi hiányokra; annyival inkább, mert erős a meggyőződésünk, hogy a tek. Tanács, mely városunk javát, lakosságának egészségét és a jövő nemzedék sorsát szíven hordja, egyesületünk tagjainak beható tanácskozásiából eredő kérelmére törekedni fog teljesíteni, s mivel javaslataink nagy áldozatokat épen nem kívánunk, életbe léptetéseket iránt a t. Tanács minden lehetőleg meg fog tenni.

Egyelőre csak két fontos intézménynek létesítése iránt van szerencsénk a t. Tanács elé terjesztési javaslatainkat és kérelmünket. Ezek egyike a gyermekjátékosok kijelölése és berendezése, a másik pedig az új kövágó hídra vonatkozik.

Városunk rokamos építkezése következtében számos szabad ter esett már eddig is áldozatul, úgy hogy nem csak a lakosság szűkölökdi befásított és pázsitos tereken, hanem még gyermekeink és tanuló ifjúságunk és már kivált a bevárosban csaknem kizáróan a szűk és egészségtelen udvarokra, vagy épen a lakásokba szorultak, s olyan játékokat, melyekhez a testmozgásra, s ennél fogva nagyobb térre van szüksége, egyáltalán nem játszhatnak; sőt ellenkezőleg, kénytelenek mindenféle elsatnyított, egészségrontó, és nem ritkán az erkölcsöket is megmértélyező játékokat játszani.

Ez és ezer más ok bírta a nméltóságú váltás és közzét. ministeriumot is arra, hogy a folyó év elején felszólított intézzen a városok és községekhez, sürgősen kérvén a játszóterek kijelölését és berendezését.

Mindezeknél fogva bátran elhallgatónak veljük e rendkívül fontos nevelési és közegészségügyi kérdés bővebb fejtegetését s csak egyszerűen a következő pontokba foglaljuk indítványunk lényegét, mint a melynek megvalósításától fog függeni a kérdés végleges megoldása és a tervnek megvalósítása.

1. Jelöltessék ki és rendeztessék be játszó tereket a tornaacsarnok udvara és környéke, mely télen korecsolya-pályává is le-

gyen átalakítható. 2. Bérletessék alkalmas nagyságú terület a Madarász-úszoda közelében levő rétből, mely télen szintén korecsolya-térre lenne átalakítható. 3. Szereztessek meg és rendeztessek be játszótérül a Mindenszentek-temploma mögötti régi temető területére. 4. Alakítsassék át és fásítsassék be, részben játszó, részben séta helyül a Tettey-fensíkja. 5. Szakítsassék ki játszótérül később meghatározandó terület a gázgyár körüli lapályból s alakítsassék át e célra a régi puskaporos torony körüli használatlan terület. 6. Tétessék intézkedés a kijelölendő játszótérek begyepesítése beültetése és a megkívántató fabökök felépítése és kellő mennyiségű játszó eszköz beszerzése iránt. 7. Szavatassék meg illő utazási és tartózkodási atalány egy pécsi középiskolai tanárnak vagy neptanítónak, a ki egyszersmind lehetőleg tornatanító is, hogy részt vegyen a nmlt. vallás és közoktatásügyi ministerium által kiltatásba helyezett II-ik játék tanfolyamán, ki az ügyet gyakorlatilag tanulmányozza és visszatérven, nemcsak a játékok berendezését kezébe vegye, hanem az arra önként vállalkozó helybeli tanárokat, néptanítókat, esetleg tanfőjelölteket és felnőtt tanuló ifjakat kikre mint játéktanítókra egyelőre feltétlenül, mint felügyelőkre pedig allandóan szükség lesz, hogy mondom, a játékok ellenőrzőit a szükséges utasításokkal ellássa és a játékokra betanítsa. 8. Tétessék intézkedés már most arra nézve, hogy a kijelölendő játékelügyelő tanárokat és tanítókat a játszótéren töltendő idejük rendes tanítási időnek számítsassék be, vagy a mennyiben ez kivihetetlen — játékokra szerint kellőn honoráltassanak; s erre nézve a városi költségvetés az öt-hat játszóter ugynannyi felügyelőjének honorálására a szűnődőket is beleértve legalább évi 40 hetet é hetenként négy játszó napon nyolc játékórát számítva megfelelő összeg vetessék fel. 9. Tétessék intézkedés és kijelölendő játszótéreknek specialis célszerűnti és az egyes tanintézetek ifjúsága közötti felosztására nézve, hogy így minden tanintézet igazgatósága egy-egy csoport számára heti két délutánon át 2-2 óranak minden tanítási és mellékfoglalkozástól való felszabadítása iránt intézkedhessék. 10. Végül ha e pontok elvben a tek. Tanács helyeslésével találkoznak küldessék ki a bizottság, vagy bizassék meg egyesületünk a javaslat egyes pontjai alapján tüzetes javaslat és költségvetés kidol-

gozása alapján az ügynek részletes kidolgozására és a további teendők megtételére.

— **A Jókai-jubileum végrehajtó bizottságától** a következő értesítést vettük:

Midőn a Jókai-jubileum végrehajtó-bizottsága elhatározta, hogy a koszorús költő jubileumára összes műveiből nemzeti díszkiadást rendez és egyszersmind e kiadás előfizetéseiből a költőnek átnyújtandó 100 000 frtnyi nemzeti tiszteletdíjat megteremti, az ügy érdekében helyesen vélt eljárni, ha a 200 frtnyi aláírási összegnek egyszerre való befizetését kívánta, mivel csak ez uton allhat módjában a kiadásnak mindenek előtt biztos alapot teremteni és a költőnek átnyújtandó tiszteletdíjat minden körülmények között a tényleg befizetett hozzájárulási összegek által biztosítani.

A bizottság merész és nagy felelősséggel járó vállalkozása már eddig is biztató eredményt mutathat fel. A végrehajtó bizottság azonban az eddigi tapasztalatokból, különösen a közönség köréből hozzá érkezett számos megkeresésből arra a meggyőződésre jutott, hogy a nagy nemzeti ünnepeken való részvételt és a nemzeti díszkiadás megszervezését a társadalom tágabb körére nézve is lehetővé kell tenni és hogy ezt csak az által érthető el, ha az előfizetési összegnek egyszerre való befizetésétől eltekintvén — annak részleteiben való törlesztésére módot nyújt és ily módon azokra nézve is hozzáférhetővé teszi a jubiláris, örökbecsű munkát, a kik a legjobb akaratral és az ügy iránt érzett legnagyobb lelkesedéssel sem aldozhatnak egyszerre oly nagy összeget a szép és nemcsak élel.

A bizottság eme meggyőződése találkoztott a közönség óhajával és a bizottság ma — a jubileumi alap egy tetemes részét biztosítottunk tudva — abban a kellemes helyzetben van, hogy az ország-szerzte nyilvánvaló hangulatnak megfelelően, oly módokat állapíthat meg az előfizetésre, melyek lehetővé teszik, hogy a társadalom valamennyi rétege a mozgalomban részt vegyen.

A végrehajtó bizottság ugyanis f. hó 25-én tartott ülésében elhatározta, hogy a 200 frtnyi előfizetési összeg négy évi részletben legyen befizethető, még pedig:

akkortájban a magyar urak nem igen tudtak olvasni és hűségesen elhitték az ármányos titkárnak, hogy azt a furesa ákom-bákomot egyenesen a római pápa írta a maga szentséges kezeivel és azt izeni benne a kedves magyaroknak, hogy kevesebb lesz a bőjti nap, és több a sátoros ünnep ha Ottó hercegre szavaznak.

Ezt az ígéretet mindenütt jól fogadták; s minthogy a titkár úr erősítette, hogy az ígéreteket ő csalta ki, neki is kijutott a sok jóból. Három napig tejbén, vajban fürdött mindenütt a hol csak megfordult, az egész környeket Ottó pártjára terelte; s a két zacskó aranyat még csak ki se nyitotta.

Lássa, Pronicsék úr, ön távolról se volt ilyen ügyes az utolsó jőzsefvárosi választásnál. Két százast elosztogatott a szavazók közt, hanem azért mindegyik embere a másik pártra voksolt le.

A titkár végre is megérkezett Omodéhoz. A torony sarkából az őr lekiáltott hozzá:

— Ki vagy?

Csakhogy ezt a titkár nem értette meg. A nemesekkel még csak eldiskurált valahogy latinul, de ez a fatuskó nem ért ilyen nyelven.

Összeszedte hát minden magyar tudományát és fölkiáltott:

— Szeretendettem, szeretendettél, hogy szeressek legyen, szerettelek vala, szeressünk...

Ezt meg a silbak nem értette meg, és ijedve szaladt le Omodéhoz, hogy jőjjön, a felvonó hid alatt egy bolond talian hadonázik. Ő neki mindenki talian volt, a kinek nem értette meg a nyelvet. Omode lejött, megkérdezte a jövevénytől, hogy mi járaban van.

Régi slavoniai nemes vagyok, felelt a titkár ur. A Frangepánok kiűzték a kúriából, menekülhöm kellett.

A Frangepánokkal pedig régtől fogva facheban élt Omode gróf; annak okáért nagyon szívesen fogadta a szegény menekültet.

Felmentek a nagyházba, a hol Omode már azelőtt is borozgatott. Megeredt a beszéd erről is, arról is.

Hát aztán miért veszekedtél te a Frangepánokkal?

— A királyválasztás miatt. Ők nesztét vették, hogy ha Ottóé lesz a korona, nagyuramat teszi meg nádornak.

— Engem?

— Persze! Nem tudt eddig? Igaz, igaz, nem tudta, Ejnye, ejnye, hogy tudtam én ezt a titkot kiszalasztani a számon. Az ordogé is, szép csavába kerülhetek, ha ezt meg tudják. Mert ugy volt

az, kérem szépen (ha már kiköttantottam az elejét, el is mondom az egészet) hogy a Frangepánok nagyban korteskednek Róbert Károly mellett. En meg, a hogy meghallottam, kit akar Ottó nádornak megtenni, iziben az ő pártjára álltam. Bizony, nagy jó uram, szükségünk volna már egy derek palatinusra.

— Az már az egyszer igaz, kedves öcsém.

— Hát... de milyen jó ez a bor! Az ember aig tud betelni vele. Nos, igen, ott hagytam el a dolgot, hogy a két Frangepán előbb megpróbált szép szóval kapacitálni. Elmondták, hogy Omode (megkövetem nagyuramat, én csak az ő szavaikat idézem) ilyen-olyan üresfejű, szélepek, megvásárolható, gazember.

Omode minden jelzőnél fölsziszszent. — Azt is hozzátették, hogy néhány zacskó arany majd Károly pártjára tereit nagyuramat. De én ezt nem hiszem.

— Ne is hidd öcsém, a ki lelke van! Majd megmutatom én azoknak az éhenkórászoknak, hogy csak azért is Ottó lesz a király. Hozzá állok az egész atyafiságommal együtt.

A titkár úr a markába nevetett. Úgy megy itt minden, mint a karika csapás! Ezt a jó hirt tüstént meg kell írni Ottó hercegnek!

A ciső 50 frtos részlet 1893. december 31-ig a második 50 frtos részlet 1894. június 30-ig a harmadik 50 frtos részlet 1895. június 30-ig a negyedik 50 frtos részlet 1896. június 30-ig.

A megállapított részletek a Belvárosi Takarékpénztárhoz (Budapest, Koronaherceg-utca 3. sz.) küldendők.

Budapest. 1893 nov 30-án

A Jókai-jubileum végrehajtó-bizottsága

Beöthy Zsolt br. **Eötvös Loránt**
főtitkár, elnök.

Hírek.

— A város Jókai jubileumán.

A hétfői közgyűlés elhatározta, hogy Jókait Pécs város díszpolgárát, írói jubileumán küldöttség által üdvözi. Egyben megrendelte a jeles író munkáinak díszkiadását.

— A Közegészségügyi Egylet

szombaton d. u. 5 órakor nepes választmányi és ülést tartott a városház nagyertermében. Az ülésen Kardos Kálmán főispán elnököl Gerezce P. dr és Loewy L. dr orvos, titkár terjesztették elő a szakbizottság által elfogadott, s a városi tanács elé terjesztendő javaslataikat a pécsi gyermekjáték-terek kijelölése és felszerelése, valamint a tervbe vett új vágóhídra vonatkozólag az iránt, hogy ott ne csak a nagyobb szarvas marhák, hanem az összes fogyasztásra szánt kisebb állatok és sertések is nyilvános szakszerű ellenőrzés mellett vágassanak le. Az első indítványt lapunk más helyén közöljük. Itt csak röviden említtük meg, hogy a játszóterek kérdése élénk eszmecserére adott alkalmat, a mennyiben Dobszay kanokan az ügyet mellőzni, s a fontosabb közegészségügyi kérdések napirendre tűzését óhajtották, míg Loewy dr felvilágosítására, ki szerint ez a közegészségügynek egyik legfontosabb része, és epen az iskolai túlterhelés ellensúlyozására van hivatva, azonkívül pedig az erre vonatkozó ministeri rendeletnél fogva aktuális, Dobszay is, valamint a jelenlevők egyhanguan sürögös és fontos kérdésnek tartják, s Gerezce előterjesztését egész terjedelmében a tanácshoz való benyújtás céljából elfogadják. Loewy dr javaslatát a

vágóhídra nézve Czirer dr főorvos fölöslegesnek vélte, mivel a tervek már ügyis készülnek, s ő igéri, hogy az itt ajánlott pontok megvalósítására, habár az a hentesek részéről nagy ellenzésre talál, a maga hatáskörében mindent meg fog tenni. Wachsmann Ede főállatorvos szakszerű felvilágosításai, Littke J. kamarai elnök, Zsolnay főgyógyész és Kardos főispán pártoló megjegyzései után a választmány szintén egyhangulag elfogadta Loewy dr ez után kijelentette, mennyi teendő vár az egyelőre s megjelölte mint legelőtöbb kérdéseket a köztér befásítását, begyepesítését, a vásáresarnokok létesítését; célszerűbb kövezési mód és a tervbe vett csatornázás ügyet, a szegény munkásnép melegedő szobái, nép konyhák, szegénytanulók segélyezése ügyét; s kiállításba helyezte a rendszeres egészségügyi ingyenes felolvasások tartását, melyekre különösen felhívta a választmányi tagok figyelmét, hogy azok népszerűsítése valamint a tagok gyűjtésére nézve is tegyenek meg saját körükben minden lehető. Lelkesítő szavait, melyekért az elnöklő főispán a közügy névében szinté köszönetet mondott, meleg éljenzés követte.

— Jókai jubileuma Pécsen.

legnagyobb magyar regényíró aranyjubileumát igen szép ünnepélyvel készül megülni az a rendező bizottság, mely Kardos Kálmán főispán elnöke alatt megalakult. Az ünnepélyt a fővárosihoz hasonló nagy személyi apparátus vette a kezébe. A nagy választmány elnöke Kardos főispán, alelnökei: Aidingger János, Blaskovics István, Erreth János, Krasznay Mihály, Littke József, Sável Kálmán és Szily László; a rendezőbizottság elnöke Blum Béla dr, alelnöke Jobst László dr, titkára Körösi Henrik, pénztárnoka Szigriszt Lajos, jegyzői: Rónaky Kálmán dr és Tolnay Géza dr. A rendezőbizottság 118 tagból áll. Az ünnepélyt január 6-odíkan este 8 órakor a »Hattyu«-termében a következő műsorral tartják meg. A katonazenekar és a Pécsi Dalárda nyitják meg az ünnepélyt, Körösi Henrik főreáliskolai tanár ünnepi beszédet mond, Zalai Mihály főgimnáziumi tanár Varadi Antal dr alkalmi költeményt szavalja el, Nagy Géza dr kir. alügyész Jókai-nak »A holt költő szerelme« című költeményét, melyet melodramatikus zene kísér, fogja elszavalni.

Tolnay Géza dr kir. közjegyzőhelyettes Jókai műveiből néhány humoros részletet olvas föl. Sável Kálmán élőképeket rendez Jókai néhány regényének egyes jelenetei után s végül apothéozis fejezi be a sort: Pécs és Baranya hódolatát fejezi ki a koszorús irónak. Az ünnepély után tánc következik, amikor a nemzeti kaszinó termet is a közönség rendelkezésére fogják bocsátani. Szünóra alatt kisorsolják Jókai összes munkáinak egy nemzeti kiadásu példányát — in effigie, amennyiben a rendezőbizottság a szerencsés nyerve névire rendel meg a nemzeti kiadást — E helyen említtük föl azt a különös dicséretre érdemes tettet a tanuló ifjuság egyik névtelenül maradni kívánó barátjának, aki Jókai összes munkáinak nemzeti kiadásából egy példányt megrendelve azt a pécsi főreáliskola ifjusági könyvtárának adományozta.

— **Kinevezés.** A pécsi törvényszék Kengyel Mór ügyvédet pécsi lakost, aliándó hites angol-magyar nyelvű tolmácsá neveztetett ki.

— **Bizottságok a városnál.** A hétfői közgyűlés néhány bizottságot újonnan alakított meg, másokat meg csak kiegészített. A k ö z i g a z g a t á s i bizottságból kilétek: Bolgár Kálmán, Egy József, Jobst László dr, Rath Mátyás és Szeredy József dr, ezeket a közgyűlés újból megválasztotta; Förster Béla helyébe pedig, aki a tagságról lemondott, Szuly Jánost választotta meg. A i g a z o l ó bizottságba a főispán elnökül Krasznay Mihályt, tagokul Egy Józsefet, Hölbling Miksát és Szeredy Józsefet nevezte ki, a közgyűlés pedig beválasztotta: Blauhorn Mihályt, Fekete Mihályt, Kelemen Mihályt, Kindl József és Lill János bizottsági tagokat. A s c o n t r á l i s bizottságba a kilépő ket tagot: Bolgár Kálmánt és Szeredy Józsefet választotta meg a közgyűlés, hasonlóképen megválasztottnak mondta ki a hegrendezési bizottságban is a múlt évben működött összes tagokat.

A pécsi keresk és iparkamara közleménye. A keresk, m. kir. ministerium a kamarához intézett leírata értelmében tekintettel arra, hogy a karácsonyi este az idén vasárnapra, az újév napja pedig hétfőre esik s az ezen ünnepekre szokásos bevasárlásokat a fogyasztó közönség az említett napon, illetve azt meg-

Meg is írta. Az volt a levélben:

— A vén Omode sehogyse akar engedni. Itt csak pénzzel lehet dolgozni. Küldjön azonnal; minél többet, annál jobb.

Omodének pedig elpanaszzkodott:

— Hiszen minden jól menne itt, hanem az utamban akadtam néhány nemes famíliára, azokkal nem lehet másképp boldogulni, csak pénzzel.

Omode megnyitotta előtte a kincses ladáját.

— Markolj bele öcsém, aztán vidd el nekik. Nem engedem én a nádorságomat.

Pronicsék úr, ön nincs megelégedve az elbeszéléssel? Vár még valamit? Azt hiszi úgy-e, hogy nem is novella az, a miben lany elő nem fordul?

Nos, jön a lány is mindjárt. Omodének a Margit lánya. A haja meg a szeme fekete volt mint az én piccolóm, az arca fehér, mint... de mi szüksége van önnek hasonlatra.

Elég az hozzá. Margit kisasszony szép volt, s a titkár ur nem hiába tanult meg a magyar grammatikából igét ragozni.

Az volt az első beszédjük, hogy Margit megkérdezte tőle, mit csinál Frangepán Jolánka arra alá Slavóniában?

A titkár ösztintén felelt:

— Nem vagyok én slavóniai Üldözött francia gróf vagyok. Hanem ezt csak kegyednek mondtam meg. Oh nem tudja senki más az én bús történetemet!

Beszéljen, beszéljen! sürgette Margit. Valahára egy üldözött lovag, egy titokzatos alak, a kiről ő annyit almodozott.

Es a titkár úr beszélt. Emlegetett valami hercegi kastélyt, abban egy gögös lányt, félenken bevallott szerelmet, ridég vissz utasítást, elkeseredést, bolyongást, ugy a mint ő azt annak idején a mesés könyveiben olvasta.

Margitot meghatotta az üldözött gróf sok szenvedése; a szemeibe könyök gyűlt, s az elbeszélés végén részvétellel nyújtotta kezét a lovagnak.

Ott is felelte a kis kezét amazéban; a titkár úr élt az alkalommal, és azt a fehér, finom kis kezét összeacsókolta, s a magyar grammatika második lapjáról azt idézte:

— Szeretlek, Margit, szeretlek!

Es Margit még most sem vonta vissza a kezét, hanem szép csendesen oda borult a titkár ur keblére.

On az orát nézi, Pronicsék úr? Ah igen, sietnie kell a hivatalba! Nos, akkor én is hamarosan befejezem a történetemet.

A titkár elvette Omode lányát. Egy ideig ott élőködött az apósa nyakan és ezalatt megvesztegetés címén Ottótól is, meg Omodétól is egyre-másra csalta ki az aranyos zacskókat.

A szobájában egész gyönyörűséggel nézte a nagy garmada pénzt. Az a két

zacskó, a mit hazulról magával hozott, még mindig nem volt kinyitva.

Egyszer aztán meghalt harmadik András király, és Ottó is bemert jönni Magyarországra.

A titkár urnak ugyanekkor jutott eszébe, hogy itt Magyarországon nagyon unalmas az élet, elmegy háza.

Ez a »haza« Ottó előtt Bajorország volt, az apósa szemében Slavónia, a felesége előtt Franciaország.

Ideje volt, hogy pusztuljon, mert Omode kevéssel utána követelte Ottón a nádorságot, a mit meg igért.

Az új király nagyot nézett és szemére hánytá Omodénak, hogy csak pénzen lehetett megvásárolni; amire persze Omode nézett nagyon.

Mire a kölcsönös félreértést kimagyarázták, sok más dolog is kisült a titkár urra; mind a két ember halálra kereste szegényt.

De hiszen kereshették! Az akkora már Lengyelországban volt királyt választani. Ugy látszik, akkortájtban ez fényes üzlet volt.

Végezem. Megvan elégedve a történetemmel, Pronicsék úr? Igen? Akkor kérem fizesse ki a kávémat.

Megteszi?

Köszönöm.

előző napon szunkta teljesíteni, megengedte, miszerint a f. évi december 24. és 31-re eső vasárnapokon az ipari munka s kereskedelmi adás-vevés egész napon át végezhető.

— **A vasut köréből.** A m. á. vasutak budapest-pécsi vonalának üzemeltetése Molnár Gyula pincehelyi állomásfőnököt Bükkösdre, Kurtz György sásdi állomás főnököt Pincehelyre, Naszádi Géza bükkösi állomásfőnököt Sásdra helyezték át.

— **A kerékpározás ártalmai** című egyik előző számban megjelent újdonságunkra vonatkozólag felkerettünk, hogy adjunk tért dr. Kunze halai egészségügyi tanácsos és orvostudor egynemely nézetének, melyek a kerékpározásnak rendkívüli fontosságáról a testi egészségre tesznek tanúságot. Dr. Krunze a kerékpározásnak különös fontosságot tulajdonít a testi szervezetre, sőt állítása szerint óvszert több betegség ellen is. Az egész izomzat igénybe lesz véve e sport gyakorlása által, mondja dr. Kunze és erősítő hatással van, mely erősödés különösen az egyes izmoknál mutatkozik, és ezáltal kiöli belőlünk a betegségek iránti hajlamot. A kerékpározás különös hatással van az altestre, hasonlóan a massageurához. Nem kevésbé van üdvös befolyással a felegzőszervekre is. U. e. nézetben, tehát a kerékpározás mellett nyilatkozik Nussbaum tanár is, de Nothnagel, Albert, Lorenc és többek a hírneves orvosok sorából már nem egy ízben ajánlák a kerékpározást egészségi szempontból gyengélkedő embertársainknak. (Mi magunk is barátai vagyunk e sportnak, melynek előnyei számtalanok, a fő kellet azonban hozzá: az egészséges szervezet.)

— **Csöd.** A pécsi királyi törvényszék Stertzinger R. szalántai kereskedő ellen elrendelte a csödot. Csödbiztos: Hardi Sándor törvényszéki bíró, főmegmondok: Szilasi Zsigmond dr. ügyvéd, helyettesse: Seeh Károly dr. ügyvéd.

— **Tűz a szénapajtában.** A Kis-Rökus-és a Bálics-utak sarkán szénapajta áll, mely a kaptalan tulajdonát képezi. A pajta szelelő-lyukain kilógó szénát már gyakran kiserelték meggyújtani a vásot utca-gyerkőcök; hétfőn délután aztán fényes siker koronázta hosszas fáradozásukat, mert a széna csakugyan lángot fogott. Kovács rendőrbiztos épp arra járt, mikor a pajta füstölni kezdett, s az ő gyors intézkedése folytán kezdtek oltani a tüzet a szomszédos lakók. Majd megérkezett az értesített tűzoltóság is, s a pajtát is, a széna nagyrészt is megmentették.

— **Helyi zeneternék.** Hercenberger József táncmester, kinek hivatásos szakavatottságát és a tánc oktatás körül kifejtett érdemeit tagtársai is méltányolták azzal, hogy őt országos egyesületük alelnökévé választották, ismét egy kellemes zenéjű művel gazdagította zeneirodalmunkat. Ugyanis tapasztalta, hogy a most felkapott Kreutz-Polka lejítése nehézkesen történik a rezgő-polkák ütemeire, ennél fogva készített egy kellemes dallam, könyved stilban tartott Polka-nak a blesse című táncdarabot, melyre igen könnyen lejetheti a táncoló ifjúság az ugynevezett Kreutz-Polkát. Különös érdekességet ad e műnek szerző azon jó gondolata, hogy azt Hegedűs Hedvig és Margit urhölgyeknek ajánlva, a cimlapot szépen sikerült arcképekkel díszítette. Ára ez új műnek 60 kr. mely a szerzőnél és Valentinnál rendelhető. Ugyancsak fenti szerzőtől közelebb megjelent a Magyar társalgótánc zongorára, melyet a szerző Schönher Erzsé k. a-nak ajánlott. Ezen új társas magyar tánc teljesen önálló szerzeménye Hercenbergernek, mely táncot az ország táncmesterei is elismerték. E mű ára 75 kr. mely szerzőnél és Valentinnál kapható.

Melegen ajánljuk mindkét sikerült művet a táncot és zenét kedvelő közönség figyelmébe.

— **Kegeyletből játéknyság.** Néhai Krausz Simonné asszony elhalálása alkalmával a következő koszoru-adományok folytak be a boldogult családja részéről: Izs. szegények segélyezésére, Krausz Simon 10 frt. Krausz Alfréd és Pál 10 frt. Tauszig Ármin és neje 10 frt. Tauszig Ernő és Aladár 10 frt. Szegény gyermekek felruházására Krausz Simon 10 frt. Glass Herman 5 frt. János Engel Gyula 10 frt. Spitzer Jakab és neje 10 frt. Izs. nőgyógyászok segélyezésére: dr. Krausz Jenő 10 frt. Krausz Mór 10 frt. öz. Deutch József 10 frt. Beteg egyletnek: Krausz Marci, Margit, Andor 10 frt. Justus Miksa 5 frt. összeg 120 frt. Az adományozásokért halás köszönetet mond, az Izs. hitközség előjárósága.

— **Athleta bál.** Már a múlt hetekben megirtuk, hogy a «Pécsi atletikai-club» tagjai között mozgalom indult meg, hogy a farsangban egy «athleta bál» tartassék. Meg is alakult a tagok közül egy 45 tagú rendező bizottság, a mely mindent elkövet, hogy a bál a legfényesebben sikerüljön, s méltó párja legyen az öt év előtti megtartott «athleta bál»-nak, melyen így a város, mint a vidék színe-jára találtak adott egymásnak. A meghívókat a napokban küldi szét a rendezőség.

— **Egyházi szónoklat.** Pénteken, a Boldogság Szűz szeplőtlen fogantatása tünnapján a Iyceumi templomban a 9 órai csendes mise után Kozary Gyula hitközség vezetője fogja megkezdett conference-beszédét, melynek tárgya: Sz a z a d u n k é s a b o l d o g s á g.

— **Zoltán Vilmos kinevezetése.** Zoltán Vilmost, lapunk munkatársát, ki főként a «Győri Közlöny»-be hivatott meg belső munkatársul, gróf Laszberg Rudolf főispán Győrvarmege számtisztjévé nevezte ki. E kinevezetésnek története is van és nem véltünk a discretio ellen, midőn megírjuk, hogy e kinevezetés célja: Zoltán Vilmost, ki Győrtől általános kedveltségnek örvend és ki munkásságával a «Győri Közlöny»-nek kiváló szolgálatakat tett — a lap részére továbbra is megtartani. E kinevezés következtében Zoltán Vilmos nem jöhet vissza Pécsere a «Pécsi Ujság» segédszerkesztőjéül, de, mint munkatárs, állandó összeköttetésben fog a lappal állni. Mint biztos forrásból tudjuk: Zoltán Vilmos már a jövő év elején Győrvarmege leváltóságáig fog kinevezeteni Szép és megérdemelt előmenetelének szívóli örvendünk és bizonyára velünk együtt örvendenek az ő pécsi barátai is.

— **A pécsi egyetem megvalósítása** végre a városi közgyűlésben is szönyegre hozott és pedig dr. Jobst László felszólalása következtében, melyből kifolyólag egy bizottság küldetett ki, melynek feladata: ez intézmény létesítését előkészíteni. A kiküldött bizottság tagjai (Aidinger János kir. tanácsos polgármester előktele alatt: Troll Ferenc, Bánfay Simon kir. tanácsos, Krasznay Mihály kir. tanácsos, dr. Szeredy József, Fekete Mihály, Dischka Győző, Incédy Dénes főgymnáziumi igazgató, Szuly János, Buhreg Antal és dr. Jobst László). — Reméljük, hogy a bizottság fáradozását siker fogja jutalmazni.

— **A locomobil- és cséplőgépek** k tanfolyama, melyet az állami ipariskolánál a múlt kereskedelemügyi m. kir. Ministerium évenként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg, s március hó végeig tart. — E tanfolyamon a gőzmozgony (locomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulókat felvétetnek a 18. életévüket betöltött, írni és olvasni tudó

önálló lakatosok, kovácsok, s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdaságosok, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni: a nem önálló munkások ezenkívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani. A tandíj 5 frt, a mit, előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások f. évi december 15-től január 2-ig tartatnak az intézet helyiségében (Budapest, VIII. ker. Nepszínház-utca 8. sz.) — Vidékiek a tandíj beklédése mellett levélben is iratkozhatnak. — A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

— **A vidéki iskolákról** érdekes jelentést olvasott föl a megyei tanfelügyelő a megyei közigazgatási bizottság ülésén. Az iskoláztatás a vidéken meglehetősen kifogástalan, csupán a magyarbolyi, lipovai, maissi, baáni kisludai bengeli, löcsi, bolmányi római katolikus iskolák tanulói ellen lehet panasz; a többi 21 iskolában az iskoláztatás rendes volt. A tanulók is iskolába járása fölött a legkitünőbb ellenőrzés az izségi iskolánál tapasztalható, ahol a körjegyző a hanyag szűfőket szigorúan megbünteti, továbbá a baáni r. k. iskolánál ahol az esperes nagy rendet tart. Az egészségi állapot a vidéki iskolánál nem kielégítő, amennyiben öt iskola maig is zárva van a difteritisz járvány miatt. A tanfelügyelő 33 olyan iskolát látogatott meg, melyekbe nem magyarajku gyermekek járnak, s úgy találta hogy a magyar nyelv tanításának eredménye meglehetősen kielégítő. Jónak mondható az eredmény a bezedei, a monostori r. k. at., a kisludai g. k. iskolában, dicséretes a baáni r. k., az izségi r. k. iskola alsó osztályaiban, a baranyavári r. k. iskola alsó osztályaiban, a bodolayai r. k. iskolában, teljesen jól beszélnek magyarul a bolmányi ágostai felekezeti iskola növendékei. Különös dicséretet érdemel ezek közül a baáni r. k. iskola, mely különben kitünően épített termelvel, egészséges szelízetésével bőkezű felszerelésével a megye egyik legjobb iskolája. Hogy ilyen, az Úray Atalának, az ottani esperesnek köszönhető, aki — a tanfelügyelő szerint — valóban példát ad lelkesítésének a tanügy emelése körül kifejtett buzgóságban. Nem mindenütt ilyen jók a viszonyok az iskola körül. A tanfelügyelő több felekezeti iskola ellen panaszt emel, melyekben se tanterv se taneszközjegyzék nincs az iskolában, a felszerelés gyarló, s melyeknek se torna-helyiségük se gyümölcsészeti gyakorlóterületük nincs. Ezek pótlására a tanfelügyelő-ség már megkereste az illető egyházi hatóságokat.

— **Két nőgyelet mulatsága egyazon estén.** A tarsadalmi szethuzásnak érdekes jelensége volt a két estély, melyet két ugyanazon célért ugyanazon eszközzel munkálkodó jótékony egyesület szombatn este két különböző helyen rendezett. Szándékosság vagy véletlen játszotta el ezt a trefát, nem tudjuk, csak konstataljuk a helyzet, az itteni közszellem jellemzése okaért, hogy szombatn este a keresztény jótékony nőgyelet a saját helyiségében, az izraelita nőgyelet meg a «Hattyu» természetben tartott tombola és teastélyt. Mind a két helyen nagy volt a vigság; a Deák utcai helyiségben keservebben de elég szép számmal, a főutcai mulató helyen nagy sokasággal vettek részt az estélyen az illető jótékonyegyletek «saját külön» pártolói. A keresztény nőgyelet tombolávltni tette érdekessé az estét az izraelita nőgyelet meg bázzárral fokozta a vig zajt és a kedélyességet, ami már az ilyen «jótékony sorsolás»-sal együtt szokott járni. A földolog, hogy a

mulatás mellett mind a két helyen szép összeg jutott a jótékonykorsághoz.

— **Uj könyvek.** A Franklin-Társulat kiadásában Budapesten, újabban megjelentek: olsó könyvtár. Szerkeszti Gyula. Pal. 308. füzet. Kis Zakar. Tündérmese Irta Hoffmann E. T. Amadé, for. Csernaton. Gyula. Ára füze 30 kr. 310. füzet. Korkepek. Irta Kozma Andor. Ára füze 20 kr. 317. füzet. Francia beszélek. Ford. Csiky Gergely. — Armandine (Deslys). Lydia (Madame Ancelet). — Egy órai órallás (Paul Célières). — Mikulás bácsi (Eugène Muller). — Boérek (Bréhat.) Ára füze 30 kr. 318. füzet. A vasfejű. Történeti beszély a kalóz-életből Aimard Gusztáv után ford. Csiky Gergely. Ára füze 30 kr. 319. füzet. A szép Anikó. Elbeszélési Marmonet után átdolgozta Kazinczy Ferenc. Bevezetéssel Veszely Ödöntől. Ára füze 20 kr. 320. füzet. Ruy Blas. Szomorújáték öt felvonásban. Irta Hugo Viktor. Franciából ford. ij. Szász Béla. Ára füze 40 kr. 321. füzet. Tuais. Irta France Anatol Franciából fordította Sz. F. Ára füze 50 kr. 323. füzet. A bálkirálya. Vigjáték egy felvonásban Irta Bercik Árpád. Második kiadás. Ára füze 20 kr. 324. füzet. A Kapivar Történeti vigjáték három felvonásban. Irta Gabányi Árpád. Ára füze 40 kr. 325. füzet. Az olasz lrodalom rövid története. Irta Fenini Cassar. A negyedik olasz kiadásról ford. Zigány Árpád, ára füze 50 kr. 326. füzet. Toldy Miklós. Szomorú történet három szakaszokban. Irta Dugonics András. Második kiadás. Bevezetéssel Heinrich Gusztávtól, — ára füze 60 kr. 327. füzet. Vigasztalások. Irta Lucius Annaeus Seneca Latinból fordította Lévy József, ára füze 30 kr. 328. füzet. A peterdi csata. Vigjáték három felvonásban. Irta Bercik Árpád, ára füze 30 kr. 329. füzet. Az angol alkotmány fejlődése a legregibb időkől fogva. Irta Freemann A. Edward Angolból fordította Kónyi József, ára füze 50 kr. 330. füzet. Idyil a háború alatt. Irta Coppée Ferenc. Franciából fordította Molnár Gyula, ára füze 30 kr. 331. füzet. A múzsa. Vigjáték egy felvonásban. Irta legifj. Szász Károly, ára füze 20 kr. 332. füzet. Henrietta. Beszély. Irta Coppée Ferenc. Franciából fordította Molnár Gyula, ára füze 20 kr. 333. füzet. A fejedelem keresztleánya. Regény. Irta Palfy Albert. Második kiadás. Ára füze 1 frt.

Vegyes hírek.

Szabadi Károly vasuti gyakornok, Schwarcz Samu kaposvári ügyvéd 19 éves fia Boba-János házon öngyilkos lett — Puppits Imre, a kegyesrendiek gazdatisztje elhunyt Nagy-Szöllősen. — P é c h y János Tolnavármegye IV aljegyzője eljegyezte Illés Antal dombos-pusztai földbirtokos leányát: Lujza k. a-t.

NYILATKOZAT.*)

A »Pécsi Napló« f. hó 3-iki számában, Engel Lajos azt állítja, hogy a »Pécs« f. hó 2-iki számában közölt nyilatkozatom ferdtetés és hazugság és azt akarja elhitetni a nagy közönséggel, hogy az ügyünkben fölvetett jegyzőkönyv tartalma az én állításommal ellentétes.

Ennek ellenében kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy amiket Engel Lajos a jegyzőkönyv tartalmáról állít, azok a jegyzőkönyvben nem foglaltak.

De miután így az én állításommal az ő tagadása áll szemben és miután a cáfolat egyedüli módja: a jegyzőkönyv nyilvánosságra hozatala ez uttal lehetetlen — nem egyezvén abba a segédek — ezenel fölajánlom, hogy a valódi tényállást egy általunk közösen választandó és pártatlan bíróság állapítsa meg.

Ha ezen ajánlatomat Engel Lajos elfogadja, azt 24 óra alatt bármily uton jelentse ki. Ellenkező esetben a hazugság öt bélyegzi meg.

Pécsen, 1893. december 4.

Feiler Mihály,

a »Pécs« felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa

*) Megjelent a »Pécsi Figyelő« f. hó 5-iki számában.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FEILER MIHÁLY.

Nyom Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécsen

■ A legjobb világhírű szájviz. ■
Orvosilag megvizsgálva és rendelve!

45 éves jó hírnév! Száj- és fogbetegségek. u. m.: a fogak tágulása, fogfájások, gyuladások, dagasztások, a szájjal szembeni szaga, vérző foghús, fogkő-lerakódás, **legbiztosabban meggátoltnak** a világhírű, valódi cs. és k. osztr. m. és gör. kir. udv. fogorvos

Dr. POPP

Anatherin-szajvizének naponta való használata által. Telemesen nagyobb palackokban 50 kr. 1 frt és 1 frt 40 krral.

Óvszerűl szolgál mindenféle fogfájás és szájbetegség ellen; jónak bizonyult **torok-öblögető** az idült torokbajoknál, s nélkülözhetetlen az ásványvizet használatánál s a dr. POPP-féle **fogpor** vagy **fogpaszta** egyidejű használata mellett mindenkor **egészséges, szép fogak** nyerhetők Dr. POPP-féle **fogplomba**, az odvas fogaknak kitömésére, dr. POPP-féle **nővényt-szappan** mindenféle bőrküszöket ellen, különösen furdők számapra, dr. POPP-féle **napraforgóvirág-olajszappan**, dr. POPP-féle **napraforgóvirág-olajszappan** Vénusz-szappan, a jelenleg legjobb s legfinomabb **pipere-divatszappannal** s a bőr finomítása tekintetében felelmuhatlanok.

Popp Veloutine arcpóra 75 kr. legfinomabb francia minőség, ölömmentes, jól fed, de nem fest.

Popp Eau de Quintne 75 kr. a legjobb fejmosó szer, erősíti a fejbőrt.

POPP-féle Savon de Famille pempás minőség, francia módon készítve különösen ajánlatos családok használatára. Darabja 15 kr. Kapható hat különböző színben és 6 kellemes és é. s illattal.

Árak: Anatherin fogpaszta szelencékben 70 kr. illatos fogpaszta 35 kr. fogpor 63 kr. fogplomba 1 frt, nővényt-szappan 30 kr. napraforgóvirág-olaj-szappan 40 kr. Vénusz-szappan 50 kr. A hamisított Anatherin-szajviz megvételelő, mely a vegyelemzés szerint a fogakra káros hatással van, mindenki határ zott-n óvakodjék.

Dr. POPP J. G.

hírneves **toilette-különlegességek** kaphatók Pécsen: Sipőcz István, Göbel Kálmán, Erreth János és Zsigai László gyógyszerárban, Alt és Böhm, Pacher Ede, Lang H. és Fia, Reinfeld A., Pfeiffermann és Schön, Raab G. üzletben. Pécsváradon Dvorszky B. Szigetváron Salamon I. és Visy S. Sztlörincen Szilágyi G. Mohácson Luizer V. s Szendrey S. N.-Bolyon Eöry L. Mágocson Szép G. Dombóváron Szallós I. Báltaszéken dr. St. uroczky L. Siklóson Petrach S. Villányon Csathó S. Nádasdon Mesterház, A. gyógyszerárban, valamint Magyarországon minden gyógyszerárban, illatszertésnél, drogustánál és finomabb üzletben és

Dr. POPP J. G.

cs. és kir. és gör. kir. udv. fogorvos és udv. szállítónál Bécs. I. Bognergasse 2

Mindennemű biztosítási ügyben
tűz, élet, jég és átalány
biztosításokban
a legszivesebben ad felvilágosításokat
— mindenkor különös tekintettel a

felek érdekeire —

Feiler Mihály

az „Első Magyar Általános Biztosító-Társaság“
pécsi címzetes főügynöke.
(Lyceumi nyomda-épület.)

SCHÖN WALD IMRE

órák és ékszerárnyak gyára

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „H a t t y u“-épületben.

PECSETT

Műhely:

Király-(fő)utca, a „H a t t y u“-épületben.

Elad tartós és maradandó értékű tárgyakat olesó szabott gyári árakon írásbeli jótállással.

Minden tárgy valódisága bizonyítására a bécsi és budapesti m. kir. főpénzverde-hivatal által van megvizsgálva és fémjelezve. Meglepő szép ujdonságok valódi ezüst és china-ezüst disztárgyakban, nevezetesen:

Egy finom angol cognac-készlet 6 személyre rendkívüli finom kivitelben 18 frt.

Egy csinos mocca-készlet (2 személyre) legjobb és diszes kivitelben 16 frt.

Gyümölestartó legújabb lilazománc-tányérral és ciselirozott chinaezüst diszitással 24 frt.

Finom chinaezüst gyümölestartó kristályüveg-betéttel 16 frt.

Egy névjegygyűjtő kosár angol façonban 6 frt.

Virágkosárka legfinomabb színes zománcüveg betéttel, massiv és elegans kivitelben 12 frt.

Szőlőkosarak, ecet és olajtartó állványok, gyertyatartók, vaj-készletek, gyermek étszerek, cukordobozok, kenyérkosarak, tálcák, tintatartók, szivarzó készletek, kávé, tea és tejes kannák 3-5-7 frttól feljebb vannak dús választékban raktáron.

Torta és felszolgáló tálcákban meglepő csinos ujdonságok vannak gazdag választékban.

Valódi legfinomabb minőségű berndorfi alpacca és chinaezüst gyári raktár eredeti gyári árak szerint:

12 db nagy kanál a legjobb minőségben	16 frt — kr.
12 db nagy asztali kés	15 frt 75 kr.
12 db francia villa	16 frt — kr.
12 db kávéskanál	8 frt 25 kr.
12 db étszertartó	8 frt 50 kr.
1 db levesmerő	5 frt 40 kr.
1 db tejmerő	3 frt 40 kr.

Teljes készletek 12 és 6 személyre csinos casettekben gazdag választékban folyton raktáron vannak.

Vésnöki munkák saját műtermemben csinos és művészies kivitelben készíttetnek.

Egy tetszés szerinti monogramm étszerekbe dbja 10 kr.

Egy betű vésése 2 kr.

Korona vésése 20 kr.

Kiváló tisztelettel

SCHÖN WALD IMRE.

Látszer-intézet és látszer-gépészeti műhely

WALDSTEIN J.

alapítottát 1842 ben.

Bécs, I., Kohlmarkt 20.

ajánlja gazdag raktárát látszerekben olcsó árakon.

Szemüvegek, lornettek, pontosan összeállított üvegekkel

150-tól feljebb.

Színházi látszerek, számsz. izléses, jó alkba.

5 frt 61 feljebb.

Legsúlymérők, az idő előleges meghatározására ki-

próbalva, pontos jelzéssel

12 frttól feljebb.

Hőmérők szobák, ablakok, fürdők, utazók, lábtercek

stb. számsz. pontosan kipróbálva és jó jelzéssel

50 krtól feljebb.

A látszerészeti körébe való minden javítás gyorsan és olcsón eszközöltetik. — Levélbeli megbízások azonnal és lelkiismeretes eljésítetnek. — Kívánatra könnyen érthető bevezetés küldetik a szemüvegekhez. — Árjegyzékek ingyen és bérmentve. — Meg nem felelő szerek készítesen becs rítetnek.

WALDSTEIN J. Látszerész intézete BÉCS, I., Kohlmarkt 20.

Hirdetmény.

Ő császári és apostoli királyi felelősnének legfelső elhatározása folytán ezennel megindították a

XVII. magy. kir. államsorsjáték,

melynek tisztá jövedelméből a magyar nemzeti színház nyugdíjintézete két hírdőrzésben, a magyar ezdasszó yók or záros egyesülete, a pygyult elméletének segélyző egyesülete, a budapesti gyermekbarát egyesület, a m. kir. vanyontalan állami hivatalnokok övegyei és árvái részére létesítendő alap, a kolozsvári «Mária Valéria» árvaház, a szabolcsmegyei nagykirályi nőnevelőiskola, a magyar képművészek nyugdíjalapja, a Zágrábban létesítendő Horvát-Szlavon országos j vitói az egyenkint egy hírdőrzésben fog részesíteni. E sorsjáték összes 328 -ben megállapított nyereményi az alább következő játéktér szerint 100.000 frtra ragnak és pedig:

1 főnyeremény	60.000 frt	2 nyerem. egyenk.	2.000 frt
1 " "	15.000 frt	4 " "	1.000 frt
1 " "	10.000 frt	20 " "	500 frt
1 nyeremény	5.000 frt	50 " "	100 frt
1 " "	4.000 frt	200 " "	50 frt
1 " "	3.000 frt	3000 " "	10 frt

az összes nyeremények később zben fizetnek ki.

A házú visszavonhatatlanul 1893. december 28-án Budapsten történik.

Egy sorsjegy ára 2 frttal o. é. van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók a lottó-igazgatásnál Budapsten (Pest, fővámiház főemlelet), a hová a megrendelt ár postautalvány mellett előre beküldendő, valamint lottó, ső és adóhivatálnál, a legközebb postahivatálnál, a bécsi «Mercure»-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsj gyártó közegnél.

Budapsten, 1893. augusztus hó 1-én

M. kir. lottó-igazgatóság

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények

mint azelőtt páratlanok a maguk nemében: három éven felüli gyermekek számára a legkedveltebb karcsonyi ajándék. Olcsóbbak mint bármely más játék, mivel sok éven át eltarthatnak és még hosszabb idő múlva is kiegészíthetők és nagyobbíthatók. A valódi

Horgony-Kőépítőszekrények

az egyedüli játék, amely valamennyi országban osztatlan dicsőretet talált, és mindnyájuk által a kik ismerik, nagygyőzeleseként továbbajánlották.

A ki ezen, a maga nemében páratlan játék és foglalkoztatásért még nem ismeri, az hozzá a hamarjában az alant jegyzett cég által az új, gazdagon illusztrált árjegyzéket és olvassa az abba nyomtatott felette kedvező bírálatokat. — Bevásárlás alkalmával határozottan: Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrény kérendő és minden egyes szekrény Horgony gyárijegy nélkül, mint nem valódi, keményen visszautasítandó; a ki ezt elmulasztja, kénneny kaphat kevesebb értékű utánzatot. A valódi Horgony Kőépítőszekrények 35 kr., 70 kr., 80 kr., 5 frt. és magasabb áron —> a finomabb játékszerzetekben készletben vannak. <->

Uj! A Richter-féle Türelmi játékok: Columbus tojása, Villamharitő, Haragtörő, Gondozó, Pythagoras stb. Az új fűzetek, kettős játékok felette érdekes feladatait is tartalmaznak. Egy játék ára 35 kr. Csak a «Horgony»-nál ellátott játék valódi!

Richter F. Ad. és társa.

Először oestr.-magy. csász. és kir. szabadalm. kőépítőszekrény-gyár.

Wien, I. Nibelungengasse 4, Rüdolstadt, Nürnberg, Olten, Rotterdam, London E.C., New-York.

KÖZPONTI SZÁLLODA

Budapsten, Kerepesi út és Rottenhiller-ut sarkán, a keleti (központi) pályaudvar átellenében.

Ezen legnagyobb kényelemmel berendezett szálloda villa mos világítással, személyfelhúzóval (Lift) van ellátva és a legmérsékeltőbb szobáinak jegyzéke minden szobában ki van függesztve. A

KÖZPONTI SZÁLLODA

a központi pályaudvartól 2 perc alatt érhető el, minifogva kocsis használata nem szükséges a megérkezés vagy elutazáskor, ezenkívül a hozzám szálló vendégeknek legcélszerűbb és legkényelmesebb, ha bőröndjeiket és egyéb podgyászaikat a vasutnál hagyják, honnét szolgálom által azt ingyen behozatom. Midőn még a szállodában berendezett kávéházat és vendéglőt az utazó közönség figyelmébe ajánlanám, maradtam számos látogatást kérve mély tisztelettel

HÖLLRIGL GYÖRGY szállodatulajdonos.

Essenciákat

rum, cognac, mindennemű szeszese italok asztali likőrök és különlegességek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitűnőbb minőségben szállítók.

Azonfelül ajánlok 80 fokú, vegyileg tiszta eceteszenoát kellemes ízű borecet és közönségs ecetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltek

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlistát bérmentve küldök.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP

esszencia - különlegességek gyára

Prágában

Megbízható ügynökök kerestetnek.

4546

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy gyáramban különféle gyártmányu

kerékpár-raktárt

létesítettem, a mely tiszteit vevőim által bármikor megtekinthető.

Valamint minden e szakmába vágó javításokat gyorsan, pontosan s legjutányosabb áron eszközölök.

A t. c. közönség szives pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

KINDL FERENCZ

Nepomuk-utca 33.

Uj könyv- és papirkereskedés!

Felhivom a t. közönség b. figyelmét azon körülményre, hogy **PÉCSETT, Király-utca, Hattyu-épületben (Schönwald Imre ékszerüzlete mellett) egy jól berendezett**

könyv- és papirkereskedést

nyitottam.

Jól felszerelt raktár, jó minőségű áruk, mérsékelt árak, gyors, pontos és előzékeny kiszolgálás által t. vevőim megelégedését reményilem kiérdemelni.

Könyv- és könyomdai munkák felvétele a legjutányosabb árak mellett.

Mindennemű tankönyveket és tanszereket

 a legjobban és legolcsóbban lehet beszerezni.

Régi tankönyvek vétele és eladása.

50 drb. angol „Pearl“ csontszinű levélpapír és 50 drb. boríték egy csinos dobozban 80 kr.

WOLF MIKSA

könyv- és papirkereskedő.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.